

maid ta füüsib: „Kas see on hää mõi paha märik, kui abi-elusje-heitmised wähemals jäewad ja eesmurd inimeste laste eht teise sõnaga sobi-laste arv suuremaks läheb?“ Ta peab ise-eneselle vastama, et see milgi wüssi hää märik ei mõi olla. Ta peab ta ise-enese vasta tunnistama, et hää kombe on wähnenemas, aga paha kombe rohkenemas. Rabwa õiglase sõbra jüdant peab see turvastama, sedi see ei ole igati hää ega lõbus, kui ilma isata laste arv suuremaks läheb. Niijugustel lastel ei ole õiget kasvatust, ja nendest ei mõi ta sell wüssi hääd inimesi saada. Igal lapsel olnu-isa ja ema, kes tema eest hoost peawad ja teda tublits inimeseks kasvatavad. Naesterahwas üksi on selle tarvis liig nõr ja nõder. Et igal inimesel isa ja ema on, see on inimeste soo lõige wägewama Looja soov ja tahtimine. Lõige wägewam Looja on loodusesse selle fäsu ja seaduse pannud, et ükski inimene ilma isata ega ilma emata ilmale ei mõi sundida. See ei sunni siis ta logunistre mitte ega ei ole lüdogi wüssi kombline, kui isa, see on meesterahwas, kes naesterahwa nii laugelle on viinud, et ta lapsi sai, kui nii sugune tsa selle naesterahwa maha jätab ja kasvatamise üksi naesterahwa hoolits jätab. Igale ann tundwalle mehele peaks see omeli hääbiitav ja teotav olema teada, et ta lapsi isole on ja siisgi midagi ei tee, et tema oma lihane laps lõiblulu inimeste seltsi liikmeiks saabs. Nii vasta meelt kui see ka mõnelegi pahale ja liimaluse inimesele on, peame kui mõtlejad ja ülemad loomad ja Jumala kätte tööd ülema, et Jumal naesterahwaid mitte selle pärast ei ole loonud, et nemad meesterahwa himu ja liimaluse füstutamiseks olemas on, muid selle pärast, et nad ouusad mehe-naesed ja laste-eniad oleksivad. Ka ei ole himu ja liimalus Jumalast mitte üksi selle pärast meie siise loodud, et meie naesterahwa kaenlaad magusaid tundsid maitseksime, muid selle pärast, et meie selle läbi ouusatels laste-ihas ja naeje-meestefks saaksime.

Aga tööne rabwa sõber füüsib edasi: „Kust see tuleb, et abielusje-heitmised uuemal ajal wähemals jäewad ja sobilastete arv kasvab?“ Vastust selle põale ei ole sugugi

rafske anda: See tuleb seit, et ta meie rabwa bulgas mure ja hool naese eest mitut õra ebmatab naest võtmast. Ka meie rabwa leos luuluse sagedadste, et poissmehed ülewad: „Ei ma jöua naest toita!“ Selle juure ülewad kula-nagabrid ja manad lädid ja lisendawab oma poolt: „Mis naeje-mõija see on, felle veel oma lobta ega suurema: mara ei ole?“ Põdale selle sünub waga sagedadste, et tütre-ita oma iütart mehele ei taba anda, fellele veel mitte täteline sindel lehi ja varandus ojalo ei ole jaanud. Ka sünub mõni ford, et üdrul isie mehele ei taba muhma, fellele veel nii-sugust lobta ega mara ei ole. Ega see siis ta imi ei ole, kui naesemitel noortel meedtel lusi õra läheb naest mõdu: Noor mees isie lardab seda teha, teijed ebmatawad teda ja seit õra, tulevane õia-ja ei ole ta selle poolt, üdrul isie mõni ford ta mitte. Sell wüssi seab siis naese-võtmaine. Eesti rabwa seas, nagu see Satsa, Brantsuse, Inglise ja muudel maadel juba paratu saanud on, üksi jõuutamate meeste osjate. Naesterahwas ei lahe enam mehele, muid mehe lebale ja varandusele; ta ei hooli mehest enesest juuremat midagi, muid maaatab üksi selle põale, et tall raha ja mara on, nõnda et ta mureta ja tööta võlts elada. Aga kui raha ja mara ei ole, siis abielusje ei heideta. Loodud himu naesterahwaga ümber läia jäeb aga illa inimese siise ja sünuitab õjet ümberhulkumist ja leeldud tollküsamist lahe see wäbel; enne kui leegi lähele paned, on vooded inimesed eisitiile sattunud, ja tutariops sünuitab ilma isata lapsi ilmale.

Aga ta ülemates seisudtes, lus haridust ja sagedadste jõudu tõllalt on naest vältita, ei võeta tihii naest, muid jaedatise poiomerestefks. Seda on valju näha, et utmelit juuremate linnade sees ja ümber laudu ülipalju ouusaid alamat ingu tutariopsi õra ristutatise ja raitatalje. Hale meel tuleb põale, kui seit peab rääkima. Kuna pridise näoga ouus tutariops tuleb linna, ja mõne oja pärast juhibud ta üleanetu satsumi tühjist. Peagi on ta anust ilma. Südame maluga ei tea ta, mis peab tegema. Oma puhtate